

Verksamhetsberättelse

Perioden maj 2024 – maj 2025

<https://sodermanland-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Innehåll

Medlemsutveckling.....	3
Valda funktionärer.....	3
Styrelsens möten	3
Ekonomi	3
Länsstämman 2024	4
Länsförbundets verksamhet maj 2024 – maj 2025.....	4
LANDSKAPSFÖRVALTNING.....	4
UTBILDNING.....	5
INTERN SAMVERKAN OCH FÖRENINGSUTVECKLING	5
POLITISK PÅVERKAN.....	5
KOMMUNIKATION	6
PROJEKT.....	7
NATURSKYDDSFÖRENINGENS KANSLI MÄLARDALEN.....	7

Medlemsutveckling

Antal medlemmar i länsförbundet uppgick per 2024-12-31 till 5197 stycken.

Antal medlemmar	2024	2023	2022	2021	2020
Daga Gnesta	490	478	448	421	419
Eskilstuna	1234	1249	1266	1206	1254
Flen	324	284	263	256	283
Katrineholm	544	542	534	501	518
Nyköping Oxelösund	1330	1364	1346	1262	1279
Strängnäs	806	825	830	757	779
Trosabygden	362	380	374	348	341
Vingåker	107	101	105	98	114
Södermanlands län	5197	5223	5166	4849	4987

Valda funktionärer

Ordförande och vice kassör, Karl-Axel Reimer

Vice ordförande, Göran Ekström

Sekreterare och kassör, Michaela Jähnke

Ledamot, Eva Grusell

Ledamot, Mikael Lander

Ledamot, Mait Walderlo

Ledamot, Linda Östling

Ledamot, Staffan Petré

Ledamot, Lena Wistrand

Ledamot, Håkan Elmqvist

Suppleant, Hans Ring

Suppleant, Emma Netterberg

Suppleant, MaryAnn Fargo

Ordinarie revisorer, Stefan Sjöberg och Gustav Lindberg Helander.

Revisorssuppleanter, Håkan Lernefalk och Ove Pettersson.

Valberedning, Nils Kjellberg (Nyköping) och Peter Sjökvist (Eskilstuna)

Styrelsens möten

Styrelsen har haft tio stycken dokumenterade möten.

Ekonomi

För ekonomisk redovisning hänvisas till särskilt bokslut och revisionsberättelse.

Länsstämman 2024

Länsstämman ägde rum fysiskt i församlingshemmet vid kyrkan i Katrineholm den 28 april. Vid stämman deltog 32 personer. Av länets åtta kretsar var två stycken representerade via ombud. Deltagande medlemmar från sju kretsar.

Länsförbundets verksamhet maj 2024 – maj 2025

LANDSKAPSFÖRVALTNING

Vattenvårdsförbund

Länsförbundet är fortsatt medlemmar i följande vattenvårdsförbund: Hjälmarens, Mälarens, Nyköpingsåarna. Medlemskapen ger tillgång till information och vi stärker våra nätverk samt möjligheter att påverka för god vattenförvaltning.

Viltförvaltningsdelegationen

Länsförbundet medverkar i länsstyrelsens samverkansorgan för viltförvaltning. Detta ger möjligheter att påverka för en hållbar viltförvaltning. I år ser länsstyrelsen över jaktlagstiftningen och länsförbundet har deltagit i ett arbete med att ta fram ett förslag till lagstiftning tillsammans med flera andra organisationer. Styrelsen har också varit del av en arbetsgrupp för samförvaltning av klövviltet i Sörmland.

Skogsförvaltning

Länsförbundet bevakar dagligen avverkningsanmälningar i länet. Vid misstankar om avverkningsanmälningar av kontinuitetsskog så har inventeringar gjorts och rapporterats i Artportalen. Tillsynsanmälningar till Skogsstyrelsen har också skickats i de fall det ansetts nödvändigt. Under året har arbetet lett till flera ändringar i planerade avverkningsanmälningar. Styrelsen har även medverkat i regionala sammanhang om skogsfrågor och under året deltagit i seminarier kopplade till skogsprogrammet.

Utöver detta har länsförbundet varit med och genomfört "Utbildning skogsinventerare", ett projekt som genomförs av Studieförbundet med Lona-bidrag. Projektet har pågått under två år och kommer att avslutas under 2025. 45 skogsinventerare har utbildats och dessa genomför nu inventeringar i olika skogsgrupper i länet. Som en fortsättning på detta har en serie digitala föreläsningar om bland annat hur man skyddar och bevarar skog med hjälp av juridiken hållits. Dessa kommer att följas upp med inventeringar på olika platser i länet med förhoppningen om att kunna identifiera skyddsvärda skogsområden.

Styrelsen har också påbörjat ett arbete med att i samverkan med länets kretsar samla in underlag för att identifiera skyddsvärda skogar i Sörmland. Detta arbete kommer att fortskrida under kommande verksamhetsår i syfte att tydligt och väl underbyggt kunna visa hur Sörmland kan bidra till uppfyllande av mål för skydd av skog.

Länsförbundet har i samverkan med flera andra länsförbund fortsatt påverkansarbetet gällande kyrkans skogsförvaltning med förhoppningen att finna samsyn i viktiga skogsförvaltningsfrågor.

Ekosystemtjänster

Styrelsen har under året tagit fram en insektspolicy för att tydligt kunna redovisa nuläge, målbild och framtida åtgärdsförslag.

UTBILDNING

Centrum för Natursnoksledare i Vingåker

Länsförbundet har under året startat ett arbete för att få i gång ett utbildningscentrum för natursnoksledare i Viala, Vingåker. Introduktionsmöten har hållits med andra organisationer i området och styrelsen har sökt och beviljats bidrag från riksföreningen för att kunna ta emot blivande natursnoksledare från hela landet. Under våren kommer två utbildningstillfällen att hållas.

INTERN SAMVERKAN OCH FÖRENINGsutveckling

Länsordförandekonferenser

Länsordförande deltar vid de två årliga länsordförandekonferenserna som riksföreningen ordnar; en på våren och en på hösten. Syftet med länsordförande-konferenser är, enligt föreningen stadgar, att dessa *"ska fungera som ett rådgivande organ till riksstyrelsen i syfte att i organisationens alla delar skapa samstämmighet och förankra ställningstagande i föreningen centrala frågor av miljöpolitisk och organisatorisk karaktär"*.

Kretskonferenser och medlemsdag

Länsförbundet har de senaste åren valt att lägga medlemsdagarna i samband med årsmötena. 2025 hålls denna medlemsdag i Viala för medlemmar att få möjlighet att inspireras av arbetet med ett utbildningscentrum för natursnokar.

Länsförbundens nätverk

Sedan januari 2020 träffas länsförbunden regelbundet för att nätverka och samverka kring olika frågor och utmaningar i folkrörelsen. Målet är stärka folkrörelsen och dess förutsättningar. Nätverket träffas digitalt minst två gånger per termin.

POLITISK PÅVERKAN

Vi har engagerat oss i en rad olika frågor kopplade till politisk påverkan och rättstillämpning; här följer ett urval av aktiviteter:

Senior Materials verksamhet i Eskilstuna

Länsförbundet har under verksamhetsåret lyft frågan om Senior Materials till rikskansliet för råd och åtgärd. Rikskansliet har ansett att nästa tillfälle för påverkan är vid nästa prövningstillfälle för dispens att fortsätta använda metylenkloriden vilket inträffar våren 2025.

Kärnkraft och industriell expansion vid Studsvik

Länsförbundet har gjort en tillsynsanmälan till Nyköpings kommun då byggnadsplanen för Studsvik inte respekteras. Bland annat har det avverkats i skyddszonen inom planområdet. Kommunen valde att avslå vårt yrkande om restaurering av skyddszonen. Länsstyrelsen höll dock med länsförbundet om att överträdelse har begåtts. Kommunens beslut upphävdes (april 2025) och ärendet återförvisades till kommunen för fortsatt handläggning.

Det sker alltså en industriell expansion i Studsviksområdet trots att planbestämmelserna endast medger industriell verksamhet om den är forskningsanknuten. Franska statens kraftbolag EDF (Electricité de France) äger bolaget Cyclife som bedriver och expanderar skrotsmältningsverksamheten vid Studsvik. Det är avfall från kärnkraftsindustrin som bearbetas här. Vi håller på att få ett kärnavfallscentrum vid Studsvik. Här finns även kinesiska intressen inom kärnteknikforskning. Det pratas också om Studsvik som platsen för nya kärnkraftverk och att det inte finns någon opinion. Länsförbundet har dock motsatt sig alla öknings av den industriella verksamheten vid Studsvik sedan omkring 20 år tillbaka med argumenten att det saknas planstöd för industriell verksamhet.

Kilenkrysset i Strängnäs

Länsförbundet medverkade vid Strängnäs-kretsens upptakt av projektet "Gör om – Gör rätt" som handlar om att påverka samhällsbyggandet i Strängnäs. Den stora markägaren Kilenkrysset har avverkat stora områden skog för att detaljplanera för verksamheter och logistik. Det har skett avverkning/kalhuggning utan avverkningsanmälan. Kommunen och Kilenkrysset skyltar vid motorvägen om sitt samarbete om utvecklingen av Strängnäs. Här saknas en ansvarsfull planering som gör avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen. Så det handlar verkligen om att Göra om och Göra rätt.

Tillsynsanmälningar och överklaganden

Länsförbundet gör tillsynsanmälningar samt överklagar ärenden som vi bedömer viktiga få överpröva. Vi stöttar även kretsar i mån av tid med detta. Under 2024 har vi samverkat en del med Skydda skogen i överklaganden av avverkningsanmälningar.

Avverkningsanmälningar

Vi har bidragit, tillsammans med kretsen i Strängnäs och Skydda skogen, till att Ulvaskogen i Strängnäs fortfarande inte är avverkad. 45 hektar i huvudsak sandstallskog med förekomst bombmurkla, knärot, vågticka och ytterligare flera andra rödlistade arter. Därutöver många andra naturvårdsarter.

KOMMUNIKATION

Kansliet sköter det mesta av förbundets kommunikation genom att ajourhålla webb samt skriva via sociala medier.

PROJEKT

Projektet *KlimatHoppMöten i Sörmland* genomfördes under 2024 i samverkan med Studieförbundet och de lokala kretsarna. Beviljat bidrag: 160.000 kr.

Klimathoppmötena arrangerades i åtta av nio kommuner i länet: Eskilstuna, Strängnäs, Flen, Katrineholm, Vingåker, Nyköping, Gnesta och Trosa i Eskilstuna, Nyköping, Strängnäs, Katrineholm, Vingåker och Trosa. Mötena innehöll föreläsningar och workshops, klädbyttardag och modevisning med second hand-kläder, musik- och teaterinslag, panelsamtal och hållbart hantverk samt en bussresa till Anders Tivell i Tiveden för att titta på naturnära skogsbruk. Totalt deltog ca 600 personer i Klimathoppmötena.

Utöver det engagerar KlimatHoppMötet en lång rad föreningar bland annat Rebellmammorna, Klimatklubben, Gretas gamlingar, Omställningsrörelsen, Klimataktion, Energiföreningen, FN-föreningen, Fältbiologerna med flera.

Länsförbundet har även erhållit bidrag för Projekt KlimatHoppMötet 2025. Beslutet om bidrag med 180 000 kr meddelades den 8 maj 2025 från rikskansliet.

Projektet *Effektiv klimatkommunikation inför EU-valet 2024* genomfördes under 2024 med bidrag från folkrörelsens projektmedelspott vid rikskansliet. Beviljat bidrag: 17.500 kr.

Pia Björstrand från Naturskyddsföreningen Nyköping/Oxelösund höll den 12 mars ett välbesökt seminarium om Effektiv klimatkommunikation med Frida Berry Eklund på Greenpeace Sverige idag. Det var ca 70 deltagare, varav en del online. Seminariet var helt inriktat på hur vi inom miljörörelsen bäst ska kommunicera våra budskap inför EU-valet, för att få fler att rösta grönt.

Några viktiga punkter som togs upp på seminariet var vikten av att göra en kommunikationsplan där man funderar på vilken målgrupp man vill nå och hur man bäst gör det, vilka kanaler man ska använda för att nå sin målgrupp, vilka aktiviteter som är värda att genomföra - och vikten av att följa upp så att man inte gör samma sak om och om igen utan att nå resultat. Frida tipsade om de 5 B:na:

1. Budskapet - Hur når du bäst din målgrupp? Vad är huvudbudskapet? Gör det enkelt att hålla med, tre ord. Tala till människors hjärtan! Använd gärna humor.
2. Budbäraren – Vem är trovärdig avsändare för just denna målgrupp?
3. Bilden: väck känslor med bildvalet.
4. Beteendet: Kommunicera om hur människor i er målgrupp gör klimatsaker tillsammans. Det bidrar till att bygga nya normer.
5. Berättelsen: Berätta i ord och bild om hur den klimatsmarta framtiden ser ut; skapa sköna visioner!

NATURSKYDDSFÖRENINGENS KANSLI MÄLARDALEN

Naturskyddsföreningens kansli Mälardalen är ett regionalt kansli som verkar åt länsförbunden i Uppsala, Västmanland och Södermanland. Från och med den 1 april 2023 har Naturskyddsföreningen Sörmland tagit över arbetsgivaransvaret för det regionala kansliet. För det regionala kansliet finns ett särskilt avtal mellan riksstyrelsen och berörda länsförbund.

Personal vid Naturskyddsföreningens kansli Mälardalen

- *En heltidsanställd verksamhetsutvecklare.*
Arbetar med att främja och underlätta det ideella engagemanget.
- *En tillsvidareanställd miljö- och planhandläggare på halvtid.*
Miljö- och planhandläggaren verkar huvudsakligen inom området politisk påverkan. Handläggaren driva olika frågor, utvecklar samverkan och stöttar ideellt aktiva som vill utveckla arbetet med politisk påverkan. En del i rollen är också att stärka kommunikationen regionalt från Naturskyddsföreningen. Målsättningen har varit att tjänsten ska kunna omfatta heltid. Resurser för det har dock hittills inte funnits. Då kansliet är mobilt, utan fysiskt kansli, så har det varit möjligt att periodvis öka anställningsgraden till 75 %.

Länsförbundet har återkommande framhållit behovet till riksföreningen av utökade resurser till de regionala kanslierna. Hittills utan resultat.

Kansliet arbetar med följande:

- Coachning av aktiva i föreningen
- Utbildningar och föreläsningar
- Omvärldsbevakning
- Representerar länsförbunden i olika sammanhang
- Samarbeten och verksamhetsutveckling
- Politisk påverkan

Läs mer i särskild verksamhetsberättelse som Naturskyddsföreningens kansli Mälardalen upprättar.

Vingåker 2025-05-10

Karl-Axel Reimer

Ordförande, vice kassör

Göran Ekström

Vice ordf

Michaela Jähnke

Sekreterare, kassör

Eva Grusell

Ledamot

Lena Wistrand

Ledamot

Staffan Petré

Ledamot

Mikael Lander

Ledamot

Håkan Elmqvist

Ledamot

Linda Östling

Ledamot

Mait Walderlo

Ledamot